УМОВНО - ПАТОГЕННІ БАКТЕРІЇ ЯК ЕТІОЛОГІЧНИЙ ЧИННИК ВИНИКНЕННЯ ГОСТРИХ КИШКОВИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ДОРОСЛИХ

Холодило О.В.,аспірант, Івахнюк Т.В., асистент.
Науковий керівник - Каплін М.М.,д.мед.н., проф.
СумДУ, кафедра гігієни та екології з курсом мікробіології, вірусології та імунології

Відомо, що роль умовно-патогенних мікроорганізмів у виникненні гострих кишкових захворювань серед населення значно зросла за останні роки, що підтверджується численними бактеріологічними дослідженнями. Тому метою роботи було вивчення частоти умовно-патогенних бактерій (УПБ) у дорослих з гострими кишковими захворюваннями (ГКЗ).

Були проведені бактеріологічні дослідження випорожнень серед дорослих з ГКЗ (1 група, n=557), які проходили лікування в інфекційних стаціонарах міста Суми впродовж 2012 року. Контрольну групу складали хворі на дисбактеріоз та з іншою хронічною патологією ШКТ (2 група, n=489). Бактеріологічно розшифровано було 294 випадки ГКІ (52,8%), а також 340 випадків у хворих з порушенням нормобіоценозу кишечника (69,5%).

Серед етіологічних чинників бактеріологічно підтверджених випадків в першій групі питома вага умовно-патогенних бактерій (10*5 КУО і більше) дорівнює 67,3% (198 штамів), проти 32,7% (96 штамів) патогенних бактерій (Salmonella spp. - 69 штамів, Shigella spp. - 17 штамів, ЕРЕС – 10 штамів), відповідно у другій групі питома вага УПБ 97,64% (332 штами), проти 2,36% патогенних бактерій (Salmonella spp. - 6 штамів, Shigella spp. - 1 штам, ЕРЕС – 1 штам).

В кількісному складі серед умовно-патогенних збудників ГКЗ (1 група хворих), значна частка належить представникам Enterobacter spp.- 78 штамів, що складає 39,4% та Klebsiella spp.- 68 штамів, що складає 34,3%. Інші види представлені відповідно: Staphylococcus spp.- 18 штамів (9%), Proteus spp.- 17 штамів (8,6%), Pseudomonas spp.- 11 штамів (5,5%), Citrobacter spp.- 6 штамів (3%).

В кількісному складі УПБ в 2 групі хворих, виявлено в монокультурі та в асоціаціях з іншими УПБ, відповідно: представники Enterobacter spp.- 46 штамів, що складає 13,85% та 9 штамів в асоціаціях 2,71%, Klebsiella spp.- 49 штамів, що складає 14,75% та 13 штамів в асоціаціях 3,92%. Інші види представлені відповідно: E.coli з гемолітичними властивостями – 45 штамів (13,55%) та 16 штамів в асоціаціях (4,82%), Staphylococcus spp.- 30 штамів (9,04%) та 25 штамів в асоціаціях (7,53%), Proteus spp.- 10 штамів (3,01%), Pseudomonas spp.- 11 штамів (3,31%), Citrobacter spp.- 6 штамів (1,81%), Candida spp. в асоціаціях з іншими УПБ -72 штами (21,7%).

Таким чином, аналіз даних бактеріологічних досліджень доводить зменшення ролі патогенних збудників, таких як сальмонели і шигели та значне збільшення ролі умовно-патогенних мікроорганізмів в спричиненні гострих кишкових захворювань у дорослих. Також цікавим виявився кількісний порівняльний аналіз співвідношення виділених УПБ, які спричинили ГКЗ (1 група хворих) до тих, які викликали дисбіотичні порушення та іншу хронічну патологію ШКТ (2 група хворих): Enterobacter spp.- 78 штамів, що складає 39,4% та Klebsiella spp.- 68 штамів, що складає 34,3%, проти Enterobacter spp.- 46 штамів, що складає 13,85% та 9 штамів в асоціаціях 2,71%, Klebsiella spp.- 49 штамів, що складає 14,75% та 13 штамів в асоціаціях 3,92%.

Цілком ймовірно, що зростання ролі умовно-патогенних бактерій при виникненні ГКЗ пов’язано з численними екологічними, соціальними чинниками та станом імунітету організму людини, безконтрольним вживанням антибіотиків та іншими чинниками. Також відсутність або недостатня доступність вірусологічної діагностики, можливо впливає на загальну оцінку лабораторної діагностики при ГКІ.

Актуальні питання теоретичної та клінічної медицини : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених, м. Суми, 10-12 квітня 2013 р. / Відп. за вип. М.В. Погорєлов. — Суми : СумДУ, 2013. — С. 86-87.